

Kolind, den 29. marts 2023

Underbilag til bestyrelsens beretning på generalforsamlingen i Kolind Vandværk den 29. marts 2023

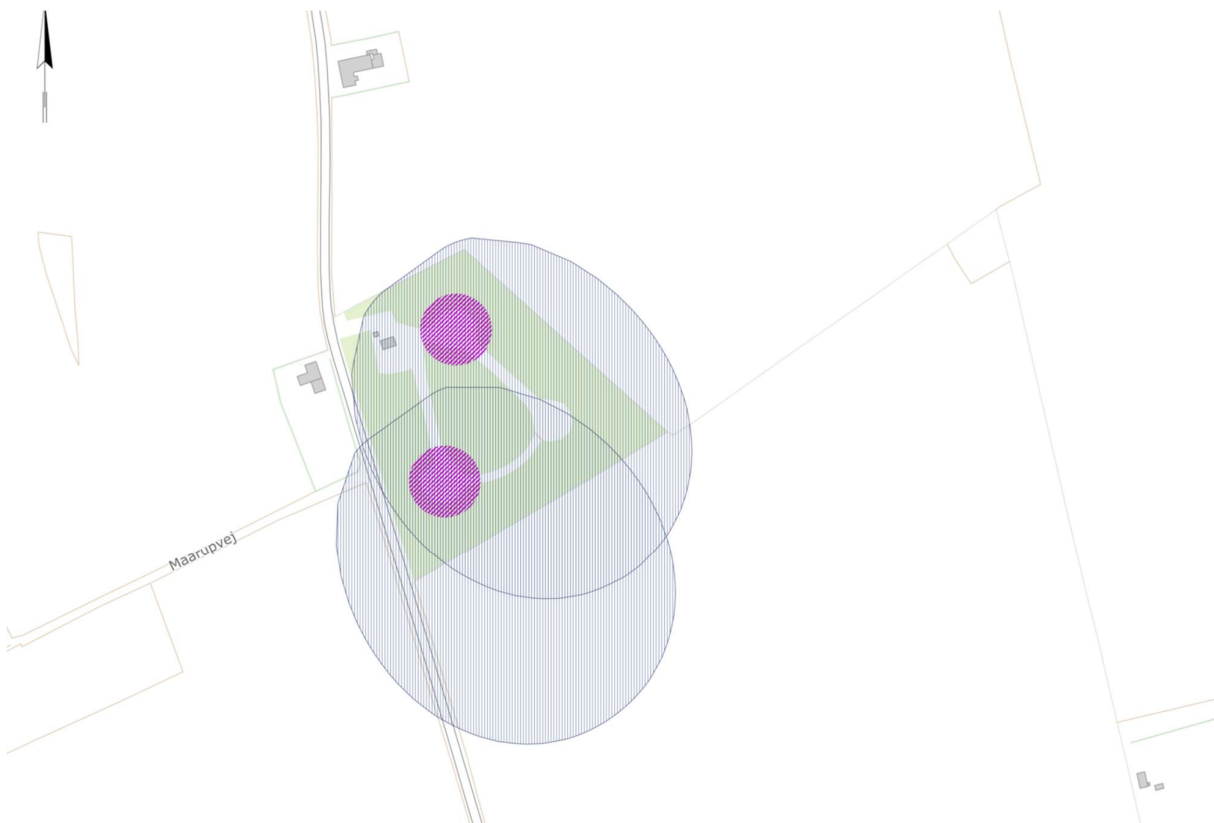
På generalforsamlingen i marts 2022 fremlagde vi fra bestyrelsens side et bud på en løsning, på hvordan vi skaffer rent drikkevand i fremtiden. Vi fik generalforsamlingens opbakning og mandat til at arbejde videre med Skram Sø Vandprojektet Nedenfor er givet en status på det arbejde:

Redegørelse om arbejdet med BNBO og den fremtidige vandforsyning:

BNBO og det handler om (at der skal være "pesticid fri" arealer omkring vandværket – Vi taler om et område på ca. 6 hektar omkring vores borerig på Mårupvej.

Folketinget har lavet lovgivning på området og kommunerne har i samarbejde med de centrale myndigheder været i gang med at udpege de **BoringsNære BeskyttelsesOmråder (BNBO) over hele landet** hvor kommunen, vandværket og lodsejerne i fællesskab skal sikre beskyttelsen af grundvandet bl.a. ved at indgå aftaler om at brugen af pesticider skal stoppes/ophøre på de områder der er udpeget. (og det er ikke bare et par tønder land vi taler om!! Se kort

Loven er indrettet sådan, at det er vandværkerne der skal betale erstatninger til dem der ejer jorden, hvis der skal *udstedes et påbud* om at holde op med at sprøjte og ændre måden man dyrker arealerne på.

Vi har været indkaldt til adskillige møder om sagen og byrådet har i august måned 2021 vedtaget en indsatsplan, som pålægger vandværkerne at gå i forhandling med lodsejerne og forsøge at indgå frivillige aftaler om at lade være med at sprøjte! Der har rundt i landet været kørt nogle sager ved taksationskommissionen for at få fastlagt et erstatningsniveau som vandværkerne skal betale til lodsejerne for at undlade at bruge sprøjtegift! (Det er ikke småpenge!)

Hvad kommer dette her til at betyde for Kolind Vandværk?

For de 2 borer på Maarupvej som tilhører Kolind Vandværk, gælder at de i fremtiden vil være beliggende indenfor BNBO-området og derfor ikke længere må dyrkes på normal vis – Og vi skal i dialog med ejeren af jorden om vi kan finde en løsning!

- *Vi har uden at det fremgår af kommunens indsatsplan set beregninger (fra Rådgivende ingeniørfirma Niras) på at dette her kan komme til at koste Kolind Vandværk en erstatning til lodsejeren på et sted mellem 1 og 2 mil. kroner. Beregningerne er baseret på den model, der har været brugt andre steder.*
- *Hvis den udgift skal væltes over på den forbrugerpris vi opkræver årligt, vil udgiften for 1 m³ vand i Kolind Vandværk stige til ca. 17 kr. i det år hvor påbuddet gennemføres og erstatningen skal udbetales. Det synes vi i bestyrelsen ikke er vejen frem! (Betragter det som en passiv investering, som vi ikke kan være sikker på holder, hvis vi får nye krav til målinger, når man opdager flere nye stoffer der skal måles for!)*
- *Med udsigt til at vi skal handle på sagen inden 2023 har vi fra bestyrelsens side givet vores fulde opbakning til at der på Maarupvej bliver etableret det Solcelleanlæg, som byrådet har principgodkendt i sommeren 2021. Solcelleanlægget er her primo 2023 gået ind i en planlægningsfase (lokalplan) Hvor der lørdag den 25/3 -23 blev afholdt et arbejds- og besigtigelsesmøde i Kolind+ Hvis solcelleanlægget kommer på plads, vil det betyde at der ikke længere skal sprøjtes i en del af det landskab hvor vores drikkevand indvindes!*
- *Hvor sagen ender ved vi ikke endnu - Der er mange interesser i området, som skal høres!) – Det er bestyrelsens vurdering, at det **"vil være mangel på rettidig omhu, hvis blot lægger vore æg i den kurv og læner os tilbage!"***
- *Ifølge den indsatsplan som kommunalbestyrelsen har vedtaget i august 2021, tegner der sig stort set det samme billede for alle vandværker i Syddjurs kommune – Der skal betales store erstatninger mange steder i kommunen. Og der er ingen tvivl om at der vil være vandværker, der må kaste håndklædet i ringen og vil være tvunget til at aflevere nøglen til vandværket på kommunekontoret! (det er kommunerne der har ansvaret for drikkevandsforsyningen i Danmark)*

Enhver kan næsten sige sig selv, at vi i bestyrelsen udover at sikre at den daglige drift har brugt meget energi på at tænke i alternativer – til det scenarie jeg lige har redegjort for her.

Syddjurs Kommune har ved udgangen af 2022 måttet konstatere, at der kun i Syddjurs kommune er indgået 1 frivillig aftale! På landsplan er det under 25% af værkerne der har lavet frivillige aftaler! – Med andre ord man er langt fra i mål! Og lige nu sidder mange og kigger efter hvad der kommer til at ske! Vil kommunerne gå ud og diktere hvad der skal ske i form af et påbud (hvor regningen vil ende hos vandværkerne) eller vil regering og folketing komme med en fristforlængelse...

Som vi allerede på generalforsamlingen for et år siden traf en principbeslutning om har vores modsvar været, at vi i Kolind har besluttet bruge vores ressourcer (penge og kræfter) på noget som kommer forbrugerne til gode i fremtiden – med andre ord vi har besluttet ikke at gå ud og betale erstatninger til lodsejerne men i stedet samarbejde med andre vandværker og finde nye egnede indvindingspladser, hvor der er tilstrækkeligt med vand af en god kvalitet/mængde som kan række mange år ud i fremtiden.

Den strategi står en samlet bestyrelse bag og anser som den løsning der vil kunne skabes størst opbakning til – Den indebærer, at Lodsejerne kan dyrke deres jord som hidtil uden begrænsninger og Forbrugerne sikres rent drikkevand til en kostpris som ikke er kunstigt høj på grund af store erstatninger.

Derfor:

har vi i bestyrelsen brugt 2022 til at gå ind i et udvidet samarbejde med Djurs Vand, der står med tilsvarende udfordringer i store dele af den gamle Ebeltoft kommune, hvor man driver 5 vandværker.

Det har ført til, at der i sommeren 2021 er gennemført en prøveboring i Skram sø plantage. Den prøveboring der er gennemført, har vist at der er vand nok til at boringen kan levere vand i mange år frem. Men nok så væsentligt kildepladsen er "ren" og har bestået alle gennemførte test og der er tilstrækkeligt tryk på boringen, så den kan leve op til vores ønske om stor forsyningsikkerhed. (60 M3 i timen)

Næste fase i projektet bliver at boringen skal suppleres med yderligere 2 prøveboringer, så vi er i stand til at kunne dokumentere at den nye kildeplads er egnet til at forsyne os i fremtiden med mellem 1 - 1,5 mil m3 om året. Arbejdet med de 2 yderligere boringer er startet op her i marts 2023 og forløber planmæssigt (vi får resultaterne inden sommerferien)

Detaljerne i hele projektet vil det føre for vidt at kommen ind på her i beretningen, men jeg kan kort skitsere hvad der kommer til at ske:

Vi har i et samarbejde med Niras, Djurs Vand og Kolind Vandværk holdt en række møder med Syddjurs kommune, der har en væsentlig interesse i at projektet gennemføres, da det udgør kritisk infrastruktur i vores kommune. Vi afholder månedlige styregruppemøder hvor vi har en tæt dialog med kommunens folk og det politiske system.

Hovedpunkterne i køreplanen ser således:

- Der skal gennemføres her i 2023 og frem til medio 2024 en "frivillig VVM-undersøgelse" og udarbejdes en ny lokalplan for området omkring det nye vandværk i Handrup Bakker
- Der skal bygges en stor ny **forsyningsledning** fra den nye boring i Skram Sø plantage til det eksisterende værk i Handrup bakker, der skal udbygges/udvides så det kan håndtere opgaverne fremover. Det arbejde går i gang når VVM og Lokalplan er godkendt hos myndighederne (slut 2023 primo 2024!)
- Fra værket i Handrup bakker skal der bygges en stor forsyningsledning til **Ebeltoft i Syd og Kolind i Nord**. Forsyningsområdet (kundekredsen) bliver de 47 vandværker der ligger i området. Billedligt talt så etablerer vi en motorvej igennem kommunen, som gør os i stand til at pumpe rent drikkevand ud til de 47 vandværker der ligger i forsyningsområdet. Anlægsperioden er estimeret til ca. 3 år hertil skal lægges 1 år til indkøring af det nye værk og 1 år til af diverse godkendelser (VVM-godkendelse, indvindingstilladelse m.v.)
- Vi forventer at være fuldt ud **etableret og indkørt i 2027**
- Skram Sø vand bliver et produktionsselskab, der skal levere vand til "byporten" – De lokale vandværker står selv for distributionen herfra ud i eget ledningsnet (forsyningsområde) som det sker i dag. Det betyder, at vi ikke ændrer på den driftsopgave det enkelte vandværk har ansvaret for.
- Der er pr. 1. oktober 2022 stiftet et **selvstændigt produktionsselskab** – Selskabet er etableret som et A.M.B.A. (Andelsselskab Med Begrænset Ansvar) Indskudskapitalen deles op i andele udmålt efter det antal m³ vand som de enkelte vandværker udpumper/køber. Kunderne i produktionsselskabet udpeger på en årlig generalforsamling en bestyrelse der får ansvaret for produktionsselskabet. I selskabet har Kolind Vandværk på stiftelsestidspunktet 2 pladser i den første bestyrelse pr. 1. oktober 2022 (Formand og et menigt medlem) Djurs Vand besætter 3 pladser og har næstformandsposten i bestyrelsen og lægger indtil videre direktør og arbejdskraft til...
- Produktionsselskabet skal drives forretningsmæssigt efter "hvile i sig selv princippet" dvs. "**Non profit**", men med omkostningsbaserede priser, som godkendes af generalforsamlingen i selskabet. Første udkast til en prissætning viser en produktionspris på mellem 4-6 kr. pr. m³ vand, som bliver den kostpris distributionsværkerne skal betale. *Jo flere værker der går med jo lavere bliver prisen. Sådan et værk bliver en del af kommunens infrastruktur og kan finansieres over 50 år med kommunegaranterede lån. Det betyder, at det er fællesskabet der tager risikoen hvis selskabet går konkurs. Andelshaverne hæfter kun for deres indskud i selskabet.*
- Som vi allerede sidste år gjorde rede for, er der i **Kolind Vandværks vedtægter** ingen bindinger i forhold til hvor vi henter (køber) vores vand. Det samme gælder de fleste af de værker der ligger i det forsyningsområde der ligger langs forsyningsledningen. *Det betyder at de værker der går med i projektet, kan besluttet dette umiddelbart og give kommunen besked. og dermed frigøre sig fra at skulle lave frivillige lodsejeraftale eller et påbud fra kommunen. (det står udtrykkeligt i loven)*
- Fra Bestyrelsens side er vi kun blevet yderligere bekræftet i at vi er på rette vej og at det er en rigtig beslutning vi traf på sidste års generalforsamling.

Større samarbejder er vejen frem:

Hvorfor nu det?:

Vandværksdrift er et område, hvor kommunen på borgernes vegne skal sikre at vi har rent drikkevand. Fra gammel tid har det altid været noget man drev lokalt, men Kommunen har

beføjelser til at diktere et samarbejde mellem vandværker, hvis de vurderer at der er behov for det! Som landet ligger nu er der en del værker, der hurtigt kan få problemer i takt med at der kan/skal måles for flere og flere stoffer i drikkevandet – Der er værker her på Djursland, der allerede er i problemer når det gælder opgaven at levere rent drikkevand og stå inde for forsyningssikkerheden. De vil blive tvunget til enten at gå ind i større fællesskaber eller gøre noget andet.

Når det gælder Kolind Vandværks borerer på Mårupbakken bliver vi ikke ved med at kunne klare kontrolkravene – Der kommer hele tiden nye stoffer på listen over det der skal måles for! Derfor er vi glade for, at vi allerede nu er i gang med en løsning der rækker langt ud i fremtiden!

Det er på den baggrund, at vi er gået aktivt ind i arbejdet med at etablere Skram Sø løsningen og påtaget os formandskabet så vi senest om 5 år bliver forsynet med vand fra jordlagene under Skram Sø plantage.

Hvis alle 47 værker der ligger i forsyningsområdet gør det samme, undgår vi at gribe ind i landmændenes muligheder for at drive deres erhverv effektivt og økonomisk rentabelt.

Det er en spændende tid vi står midt i – Men udviklingen det sidste år har kun bekræftet os I at vi er på rette vej!

Svend Astrup,
Formand